

TANTÁRGYI TEMATIKA

<p>Tantárgy neve: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet I.</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN202, BTMMN203 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p> <p>Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet</p> <p>Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)</p>
<p>Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyapay László egyetemi docens</p>	
<p>Tantárgyi egység: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet I. szem.: Felvilágosodás</p>	
<p>Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN203 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>	
<p>Javasolt félév: 2. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)</p>	<p>Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
<p>Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszám 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszám 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszám 10 stb.)</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN202: kollokvium, BTMMN203: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)</p>
<p>Kreditpont: BTMMN202: 2, BTMMN203: 3</p>	<p>Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)</p>
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva):</p> <p>A tantárgy célja, hogy elmélyítse, bővítse és legfőképpen szövegforrásokból eredeztetett tudássá tegye az előadás anyagát. Ennek érdekében az előadás kulcsszövegeinek kontextusba helyezésére és szoros olvasására törekszünk. Nagy hangsúlyt fektetünk a szövegek metaforakészletének felfejtésére és értelmezésére, valamint a nyelvezet régiségéből származó nehézségek tudatosítására.</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kurzus, az órai munka és a szemináriumi dolgozat követelményeinek ismertetése 2. Bessenyei György, <i>Magyarság és Egy magyar társaság iránt való jámbor szándék</i> 3. Bessenyei György, <i>A magyar néző</i> 4. Kármán József, <i>Bévezetés és A nemzet csinosodása</i> 5. Magyar Museum (Batsányi János és Kazinczy Ferenc programirásai) 6. Bárdköltészet 7. Mesterkedő költészet 8. Kisfaludy Sándor, <i>Kesergő szerelem</i> 9. Csokonai Vitéz Mihály, <i>Lilla</i> 10. Csokonai Vitéz Mihály, <i>Cultura</i> 11. Kazinczy Ferenc, <i>Tövisek és virágok</i> 12. Kölcsey Ferenc Csokonai-recenziója 13. Berzsenyi Dániel episztolái 	
<p>Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):</p> <p>Prezentáció és szemináriumi dolgozat beadása.</p>	

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma. Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

- BÉCSY Tamás, *Drámaelmélet és dramaturgia Csokonai műveiben*, Bp., Akadémiai Kiadó, 1980 (Irodalomtörténeti Füzetek, 98).
- DEBRECZENI Attila, *Tudós hazafiak és érzékeny emberek: Integráció és elkülönülés a XVIII. század végének magyar irodalmában*, Budapest, Universitas Kiadó, 2009.
- GYAPAY László, „A tisztább ízlésnek regulájival” *Kölcsey kritikus pályakezdése*, Bp., Universitas Kiadó, 2001 (Klasszikusok), 21–73, 244–261.
- Paul Oskar KRISTELLER, *The Modern System of the Arts: A Study in the History of Aesthetics = Renaissance Thought and the Arts: Collected Essays*, Princeton, University Press Princeton (N. J.), 1990, 163–227.
- MARGÓCSY István, *Kazinczy és Kisfaludy Sándor*, It, 1981/3, 753–760.
- CSOKONAI VITÉZ Mihály, *Lilla*, szerk., s. a. r., jegyz. DEBRECZENI Attila, Bp., Ikon Kiadó, 1996 (Matúra Klasszikusok, 24).
- PORKOLÁB Tibor, „Nagyjainknak pantheonja épül” *Közösségi emlékezet, panteonizáció, emlékezés*, Bp., Anonymus Kiadó, 2005, 11–62.

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

- HÁSZ-FEHÉR Katalin, *Elkülönülő és közösségi irodalmi programok a 19. század első felében*, Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója, 2000 (Csokonai Könyvtár: Bibliotheca Studiorum Litterarium, 21).
- HORVÁTH János, *Berzsenyi és íróbarátai*, Bp., Akadémiai Kiadó, 1959.
- MEZEI Márta, *Felvilágosodás kori líránk Csokonai előtt*, Bp., Akadémiai Kiadó, 1974 (Irodalomtörténeti Könyvtár, 30).
- *A szétszórt rendszer. Tanulmányok Bessenyei György életművéről*, szerk. Csorba Sándor, Margócsy Klára Klára, Nyíregyháza, Bessenyei György Könyvkiadó, 1998.
- Jerome MCGANN, *The Poetics of Sensibility, A Revolution in Literary Style*, Oxford, Oxford University Press, 1996.